

sentimentti

Sentimentin väestökyselyn yhteenveto

Kevät 2022

Sisäministeriö
Inrikesministeriet

taloustutkimus

Väestötutkimuksen aineiston keruu

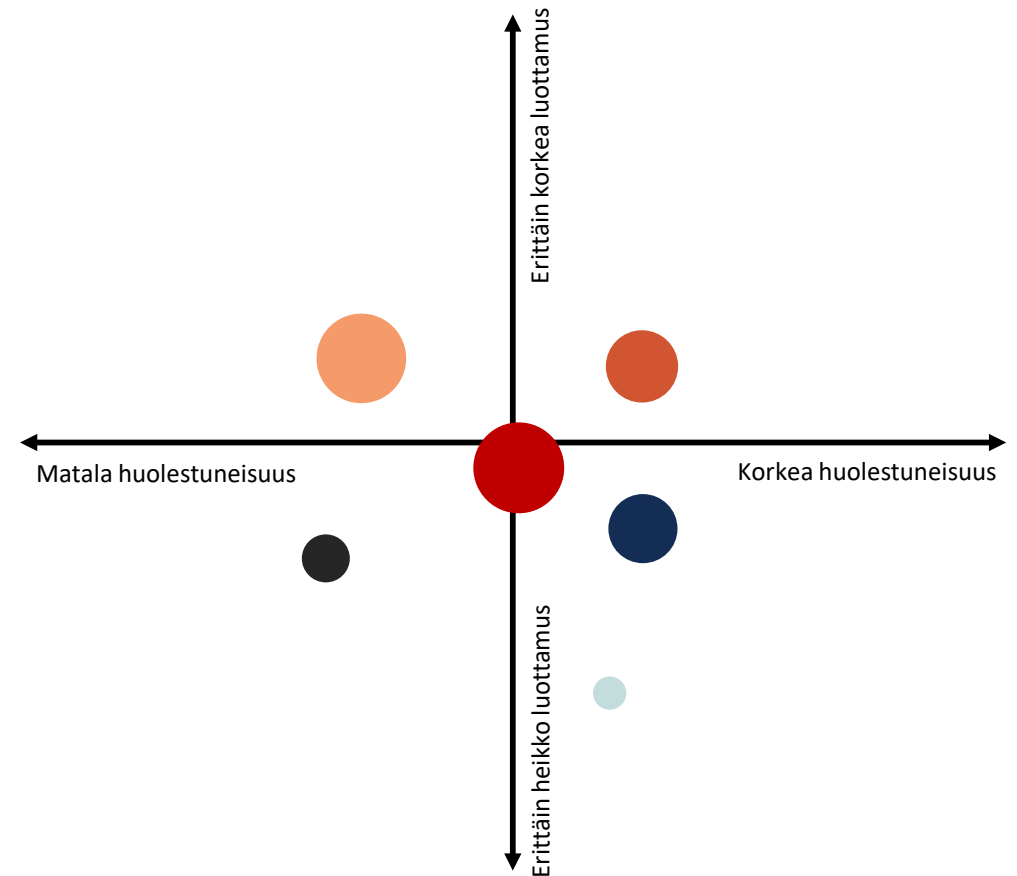
- Sentimentin pääväestökysely aineisto (n=5011) kerättiin kerättiin 1.4.-12.4.2021 Norstat Oy:n verkkopaneelista. Aineiston analyysistä ja mallinnuksesta vastasi Insight360 Oy (Nyk. Taloustutkimus).
 - Ensimmäisellä (n=1000) aineistolla testattiin tutkimushypoteeseja ja lomaketta ja aineistosta muodostettavan mallin käyttökelpoisuutta syyskuussa 2020.
 - Aineisto on kerätty väestöllisesti edustavana alueellisesti sekä sukupuolen ja ikäjakauman osalta. Tutkimusaineisto kerättiin ruotsin- ja suomenkielisillä lomakkeilla.
- Keväällä -22 toteutettiin kaksi aineistoa täydentävää otantaa ja Ukrainan kriisin vaikutuksista nousevaan tiedontarpeeseen Taloustutkimuksen verkkopaneelissa.
 - Ensimmäinen otanta toteutettiin 23.3.-28.3 (n=870) ja toinen 10.5.-13.5 (n=884)
 - Aineisto on kerätty väestöllisesti edustavana alueellisesti sekä sukupuolen ja ikäjakauman osalta. Tutkimusaineisto kerättiin suomenkielisellä lomakkeella.
 - Kysymyksenasetteluun on nostettu uusina ilmiöinä mm. ihmisten huoli suhteessa informaatiovaikuttamiseen, sotilaalliseen uhkaan ja maanpuolustustahtoon.

Segmentaatio

- Väestötutkimuksen perusanalyysin ja tilastollisten menetelmien avulla (mm. faktori- ja klusterianalyysi) vuoden -21 laajasta aineistosta tunnistettiin kuusi sisäisen turvallisuuden kysymyksissä toisistaan poikkeavaa väestöryhmää

Luottamus auktoriteetteihin / huolen määrä

● I Valistuneet universalistit	● II Varovaiset perinteiset
● III Kriittiset tasa-arvohakuiset	● IV Huolettomat pärjääjät
● V Piittaamattomat materialistit	● VI Pessimistiset luottamusvajaiset

”Valistuneet universalistit”

780 000
aikuista

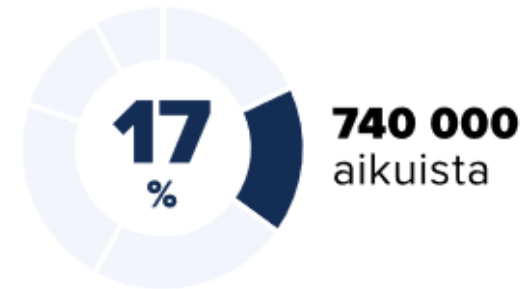
Huolet korostuneet, mutta myös luottamus instituutioihin ja toisiin ihmisiin korkea. Pehmeät uhat korostuneet. Hyvinvointivaltiopainotus. Sosiaalisesti verkottuneita.

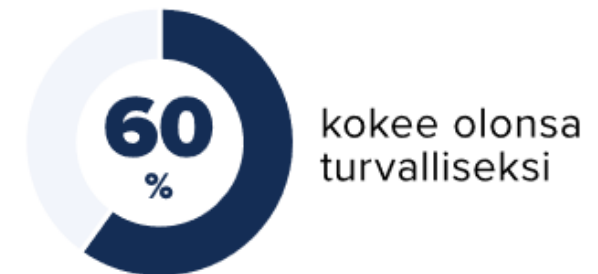
kokee olonsa turvalliseksi

”Varovaiset perinteelliset”

Huolestuneisuus ylikorostunutta, konservatiiviset asenteet. Luottamus toisiin ihmisiin ja poliitikkoihin on heikentynyt, mutta turvaavat viranomaisiin. Korkea keski-ikä.

”Kriittiset tasa-arvohakuiset”

1 000 000
aikuista

Suhtautuminen auktoriteetteihin ja viranomaisiin varautunutta. Universalistiset arvot ja pehmeät uhat korostuneet. Hyvinvointivaltiopainotus.

kokee olonsa
turvalliseksi

”Huolettomat pärjääjät”

950 000
aikuista

Huolestuneisuus hyvin alhaista, hyvä omakuva, luottavaisuus hyvällä tasolla. Huolenaiheiden kärjessä ilmastonmuutos ja muut yhteiskunnalliset pehmeät uhat, omaan itseen kohdistuvia uhkia ei koeta akuutteina. Toimeentulo koetaan hyväksi.

kokee olonsa
turvalliseksi

”Piittaamattomat materialistit”

520 000
aikuista

Luottamus heikkoa, huolentunne vähäistä, suhtautuminen turvallisuustoimenpiteisiin ohentunutta. Voimakkaasti nuoriin ja keski-ikäisiin miehiin painottunut ryhmä, joka on egoistisemmin suuntautunut kuin muut segmentit.

kokee olonsa
turvalliseksi

”Pessimistiset luottamusvajeiset”

350 000
aikuista

Ihmisiin luottaminen alhaisimmillaan tässä segmentissä. Yksinäisyyden ja toivottomuuden tunne korostuu. Uhkamaisema on koholla, omat taloudelliset ongelmat selvästi koholla.

kokee olonsa
turvalliseksi

Ukrainan kriisin vaikutus väestön tuntoihin

- Väestösegmentit toimivat ennakoidusti; ne löytyvät kevään -22 aineistosta hyvin ja erot turvallisuuden tunteen muodostumisessa ryhmittäin ovat säilyneet
- Keskeisiä tuloksia:
 - Väestön turvallisuuden tunne on kasvanut keväästä -21 (73%, +3,5 prosenttiyksikköä keväästä -21), mutta myös huolet ovat kasvaneet (esim. sotilaallinen isku & suunta, johon maailma on menossa)
 - Luottamus turvallisuusviranomaisiin on vahvaa (74%, +6,6 prosenttiyksikköä keväästä -21)
 - Maaliskuun ja toukokuun aikana kerättyjen aineistojen vertailu osoittaa, että esimerkiksi huolien määrä on alkanut tasaantumaan Ukrainan kriisin jatkuessa. Väestön asenteet maahanmuuttoa ja kansainvälistä avunantoa kohtaan ovat lähteneet heikentymään maaliskuun kasvuluvuista. Tästä huolimatta maanpuolustustahto ja EU-myönteisyys ovat pysyneet korkealla.

Muita ajankohtaisia poimintoja

- **Mediakulutus on lisääntynyt erityisesti uutisten seurannan näkökulmasta**
 - 68% kertoo seuraavansa tarkasti kansainvälistä uutisointia kriiseistä ja poliittisista jännitteistä (+27 prosenttiyksikköä kevästä -21)
 - 38% vastaajista on huolissaan informaatiovaikuttamisesta
- **Suhtautuminen Suomessa asuviin venäläisiin on heikentynyt voimakkaasti**
 - 23% vastaajista kertoo, että suhtautuminen Suomessa asuviin venäläisiin on muuttunut Ukrainan sodan myötä (+8 prosenttiyksikköä maaliskuusta -22)
- **Nato-keskustelun vaikutukset näkyvät todennäköisesti Euroopan Unioniin, isänmaallisuuden ja maanpuolustustahtoon liittyvässä aineistossa korkein lukemin**
 - 61% kokee, että Euroopan unionista on Suomelle enemmän hyötyä kuin haittaa
 - 71% sanoo olevansa valmis osallistumaan maanpuolustuksen eri tehtäviin kykyjensä ja taitojensa mukaan, jos Suomeen hyökätään
- **Asenteet maahanmuuttoa ja kansainvälistä avunantoa kohtaan ovat muuttuneet myönteisemmäksi kevästä -21**
 - Asenteissa tapahtuu kuitenkin selvää laskua maaliskuu- ja toukokuun tulosten välillä
 - 54% kokee, että vaikka Suomella on ongelmia, emme saa vetäytyä vastuusta auttaa maailman hätää kärsiviä (+10,6 prosenttiyksikköä kevästä -21, -7 prosenttiyksikköä maaliskuusta -22)

sentimentti

- Sisäministeriö pilotoi ja jatkokehittää Sentimentti-työvälinettä seuraavan vuoden aikana, jonka jälkeen se on laajemmin myös muiden turvallisuusviranomaisten käytettävissä.
 - Jatkossa keskeiset tulokset julkaistaan vuosittain netissä Sisäisen turvallisuuden portaalissa (sisainturvallisuus.fi)
- Lisätietoja:
 - Erityisasiantuntija Sini Erholtz, sini.erholtz@govsec.fi, sisäministeriö
 - Kehittämiskoordinaattori Harri Martikainen, harri.martikainen@govsec.fi, sisäministeriö

